

ENERGIE ACTIEPLAN

Conform NEN 50001

Versie 2016-2 (**halfjaarlijkse voortgangrapportage**) / April 2017

Algemeen

Ten minste jaarlijks, na afloop van een boekjaar, wordt dit document beoordeeld en aangepast.

De vertegenwoordiger CO2 Prestatieladder is verantwoordelijk voor deze beoordeling en aanpassing, in samenspraak met de directie van Jansma.

Tenminste halfjaarlijks, na afloop een halfjaarlijks boekjaarperiode, wordt de voortgang ten aanzien van de opgenomen doelstellingen en maatregelen gerapporteerd.

Dit document geeft invulling aan de volgende eisen uit het handboek CO2 Prestatieladder 3.0 10 juni 2015:

- 2.B.1 Kwalitatieve doelstelling energie reductie + maatregelen voor projecten
- 2.B.2 Doelstelling alternatieve brandstof en/of gebruik groene stroom + maatregelen voor projecten
- 3.B.1 Kwantitatieve reductiedoelstelling scope 1&2 van bedrijf en projecten + plan van aanpak met maatregelen
- 3.B.2 Energie management actieplan conform ISO 50001
- 4.B.1/
 - 5.B.1 Reductiedoelstellingen scope 3 + plan van aanpak met maatregelen

Aangegeven reducties zijn t.o.v. het basisjaar 2015 binnen de betreffende energiestroom

SCOPE 1 DIRECTE EMISSIES (BRANDSTOFVERBRUIK)

Maatregel	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start periode	Verwachte reductie totaal	Verwachte reductie eind 2017	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator.	Verwachte datum gereed
1a. Auto's met tankpas Berijders cursus "het nieuwe rijden" laten volgen	Directie/ medewerker administratie	Cursus kosten € 100,- tot € 150,- p.p.	2016-2	5% = 12 ton CO2	0 ton CO2	Verbruik brandstof o.b.v. gegevens brandstof-leverancier	www.milieu-centraal.nl	2015 wordt vastgesteld als nulmeting. (totaal ca. 240 ton CO2) Er wordt een cursusplanning opgesteld met als uitgangspunt: In periode 2016-2 1e helft van berijders, in periode 2017-1 2e helft van berijders Betreft 40 a 45 berijders Voortgang per einde 2016-2: De cursus is opgenomen in de cursusplanning. Cursus is tevens gecontracteerd bij een aanbieder. O.b.v. beschikbare data blijkt cursus in 1e kwartaal 2018 te kunnen en gaan plaatsvinden (voor alle berijders)	1e meting bij einde periode 2018-1 PI = aantal mensen op cursus per jaar EPI = l/km totalen + per auto Voor maatregel 1a t/m 1d wordt niet apart inzichtelijk gemaakt wat de uiteindelijke reductie is.	Beoordeling bij eind boekjaar 2018
1b. Auto's met tankpas Inzet personenauto's zodanig dat gemiddelde CO2-uitstoot van het wagenpark personenauto's (obv opgave fabrikant) tussen 110-95 gr/km bedraagt (is overeenkomstig categorie B uit maatregelenlijst)	Directie	Binnen reguliere vervanging/ budget wagenpark	2017-1	N.b.	5 ton CO2	Verbruik brandstof o.b.v. gegevens brandstof-leverancier	Beoordeling per auto en gehele wagenpark personenauto's	2015 wordt vastgesteld als nul meting (totaal ca. 240 ton CO2). In de energiebeoordeling wordt aantallen auto's met betreffende waardes bijgehouden. Voortgang per einde 2016-2: - Vervanging van B label benzine naar A label groengas - Doelstelling van maatregel is aangepast naar gemiddelde uitstoot. Betreffende documenten inzake inzicht van uitstoot zijn aangepast	1e meting bij einde periode 2017-1 PI = gem. CO2-uitstoot EPI = l/km totalen + per auto Voor maatregel 1a t/m 1d wordt niet apart inzichtelijk gemaakt wat de uiteindelijke reductie is.	Beoordeling bij eind boekjaar 2017

1b. Auto's met tankpas Inzet busjes zodanig dat gemiddelde CO2-uitstoot van het wagenpark busjes (obv opgave fabrikant) tussen 175-147 gr/km bedraagt (is overeenkomstig categorie B uit maatregelenlijst)	Directie	Binnen reguliere vervanging/ budget wagenpark	2017-1	N.b.	10 ton CO2	Verbruik brandstof o.b.v. gegevens brandstof-leverancier	Beoordeling per auto en gehele wagenpark busjes	2015 wordt vastgesteld als nul meting (totaal ca. 240 ton CO2). In de energiebeoordeling wordt het aantal auto's met betreffende waarden bijgehouden. Voortgang per einde 2016-1: - Er zijn 3 nieuwe kleine bestelauto's ingezet (110, 112 en 125 gr CO2/kg), waarvan 2 een toevoeging op het wagenpark zijn. - Doelstelling van maatregel is aangepast naar gemiddelde uitstoot. Betreffende documenten inzake inzicht van uitstoot zijn aangepast	1e meting bij einde periode 2017-1 PI = gem. CO2-uitstoot EPI = l/km totalen + per auto Voor maatregel 1a t/m 1d wordt niet apart inzichtelijk gemaakt wat de uiteindelijke reductie is.	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
1d. Auto's met tankpas Inzet personenauto's met alternatieve brandstof zodanig dat 5% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof en/of elektrisch (is overeenkomstig categorie A maatregelenlijst)	Directie	Binnen reguliere vervanging/ budget wagenpark	2016-2	N.b.	6 ton CO2	Verbruik brandstof o.b.v. gegevens brandstof-leverancier	Eigen inschatting o.b.v. vergelijk verbruikcijfers van vergelijkbare met diesel-/benzine of aardgas motor	2015 wordt vastgesteld als nul meting (totaal ca. 240 ton CO2). In de energiebeoordeling wordt bijgehouden hoeveel auto's met alternatieve brandstof in wagenpark is opgenomen. Voortgang per einde 2016-2: - Ter vervanging is een personenauto op groengas in gebruik genomen. - Doelstelling van maatregel is aangepast naar percentage van totaal wagenpark.	1e meting bij einde periode 2016-2 PI = aantal auto's op alternatieve brandstof EPI = l/km totalen + per auto Voor maatregel 1a t/m 1d wordt niet apart inzichtelijk gemaakt wat de uiteindelijke reductie is.	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
Materieel met verbrandingsmotor Bewustwording	Vertegenw. CO2 PL/ Uitvoerders/ Bedienend personeel	Geen	2016-2	1% = 1 ton CO ₂	1 ton CO2	Verbruik dieselolie o.b.v. boekstaten	Eigen schatting 1% van totaal diesel olie werken 2015	2015 wordt vastgesteld als nul meting (totaal ca. 90 ton CO2) In de formulieren werkplekinspectie/ startwerkvergaderingen wordt een onderdeel verbruik brandstof toegevoegd. In de planning VGM overleggen wordt structureel minimaal 1x per jaar een overleg inzake verbruik dieselolie toegevoegd. Voortgang per einde 2016-2: - Het onderdeel verbruik brandstof is toegevoegd aan voornoemde formulieren - Er staat een VGM overleg met onderwerp verbruik dieselolie/elektra gepland voor juli 2017	1e meting bij einde periode 2017-1 PI = Invoering formulieren/VGM overleggen met betreffende onderwerp geëffectueerd EPI = liters dieselolie in relatie tot draaiuren materieel	Beoordeling bij eind boekjaar 2017

**ENERGIE ACTIEPLAN
CO2 -Prestatieladder**

Datum: 26-04-2017

Verwarming kantoor + werkplaats Accommodatie verbeteren in kader van energielabel (conform wettelijke eisen naar C vanaf 2023)	Directie	Binnen huidige huur-/exploitatiebudget	2016-1	10% = 1,8 ton CO2	1,8 ton CO2	Verbruik aardgas o.b.v opname meterstanden	Eigen schatting 10% van aardgas verbruik 2015	2015 wordt vastgesteld als nul meting (totaal ca. 18 ton CO2) Directie is in overleg met verhuurder (rechtsopvolger) teneinde verbeteringen in gebouwschil en/of installaties door te voeren. Voortgang per einde 2016-2: - Advv rapport extern expert wordt met verhuurder overlegd.	1e meting bij einde periode 2017-1 PI = Constatering van doorvoeren verbeteringen aan accommodatie EPI = m3 gasverbruik	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
Totaal					Ca. 23,8 ton CO2				Totaal van gemeten reducties wordt afgezet tegen FTE en Eigen Productie Waarde)	

SCOPE 2 INDIRECTE EMISSIES (ELEKTRICITEITSVERBRUIK)

Maatregel	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie totaal	Verwachte reductie 2017	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
Electra kantoor + werkplaats Handhaven groene stroomcontract locatie De Bolder 1 Drachten	Controller	Binnen huidige huur-/exploitatie-budget	2016	0%	0%	Verbruik elektra o.b.v. gegevens leverancier/ netwerk-beheerder	Conversiefactor CO ₂ prestatie-ladder	Doorlopend contract met Nuon t/m 31-12-2016 en hierbij behorende stroometiketten Voortgang per einde 2016-2: Er is een nieuw jaarcontract met Nuon afgesloten: Nederlandse Wind op basis van check middels site www.hier.nu.	Meting eind boekjaar 2017 PI = Toepassing conversiefactoren groene stroom o.b.v. stroometiket EPI = verbruik in kWh	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
Electra werken Handhaven groene stroomcontract locatie Nobelweg 13 Leeuwarden	Controller	Binnen huidige huur-/exploitatie-budget	2016	0%	0%	Verbruik elektra o.b.v. gegevens leverancier/ netwerk-beheerder	Conversiefactor CO ₂ prestatie-ladder	Doorlopend contract met Innova t/m 19-08-2018 en hierbij behorende stroometiketten Voortgang per einde 2016-2: - Contract Innova van toepassing. - Bij einde periode 2017-1 dient een nieuwe leverancier met groene stroom te worden ingekocht (check middels site hier.nu)	Meting eind boekjaar 2017 PI = Toepassing conversiefactoren groene stroom o.b.v. stroometiket EPI = verbruik in kWh	Beoordeling bij eind boekjaar 2017

Electra kantoor + werkplaats Electra werken Bewustwording	Vertegenw. CO2 PL/ medewerkers	Geen	2016-1	1% = ca. 550 kWh	1% = ca. 550 kWh	Verbruik elektra o.b.v. gegevens leverancier/ netwerk-beheerder	Eigen schatting	Verbruik in 2015 is ca. 54000 kWh geweest. In de formulieren werkplekinspectie/ startwerkvergaderingen wordt een onderdeel verbruik electra toegevoegd. In de planning VGM overleggen wordt structureel minimaal 1x per jaar een overleg inzake verbruik electra toegevoegd. Voortgang per einde 2016-2: - Het onderdeel verbruik electra is toegevoegd aan voornoemde formulieren - Er staat een VGM overleg met onderwerp verbruik dieselolie/elektra gepland voor juli 2017	Meting eind boekjaar 2017 PI = Invoering formulieren/VGM overleggen met betreffende onderwerp geëffectueerd EPI = verbruik kWh	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
Totaal					550 kWh				Totaal van gemeten reducties wordt afgezet tegen FTE en Eigen Productie Waarde)	

SCOPE 3 OVERIGE INDIRECTE EMISSIES (INKOOP MATERIALEN E.D.)

Maatregel	Verantwoordelijke	Benodigde middelen	Start datum	Verwachte reductie totaal	Verwachte reductie eind 2017	Controle verandering	Bron	Huidige status en referentiekader	Huidige gemeten reductie en prestatie indicator	Verwachte datum gereed
Inkoop Lynpave Handhaven aandeel Lynpave in totale asfaltafzet op minimaal 30%	Bedrijfs-bureau	Binnen rand-voorwaarden project	2016	0,3% = ca. 5,1 ton CO2	0,3% = ca. 5,1 ton CO2	Hoeveelh Lynpave o.b.v. planning APK	Ketenanalyse asfalt + afgeleide beschouwing Lynpave	2015 wordt vastgesteld als nulmeting: 24% Lynpave op totaal ca. 39.000 ton asfalt. Voortgang per einde 2016-2: Van het door Jansma ingekochte hoeveelheid asfalt over geheel 2016 is in deze periode circa 32% Lynpave.	Meting van percentage Lynpave t.o.v. "gewone" asfalt per einde boekjaar 2017 PI: hoeveelheden asfalt totaal en Lynpave o.b.v. bij asfaltcentrale geplande hoeveelheden	Beoordeling bij eind boekjaar 2017
Totaal					ca. 5,1 ton CO2				Totaal van gemeten reducties wordt afgezet tegen FTE en Eigen Productie Waarde)	

REDUCTIEDOELSTELLING 2017

- Reductie doelstelling voor Scope 1: 6% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015
Reductie doelstelling voor Scope 2: 1% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015
Reductiedoelstelling voor Scope 3: 0,3% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015

De reductiedoelstelling wordt tevens beoordeeld per miljoen omzet en per FTE.

Resume voortgang per einde 2016-2:

- Scope 1:** De cursus "Het Nieuwe Rijden" wordt in 2017-1 uitgevoerd. Vervangingen in het wagenpark geeft dat er zuinigere auto's worden gebruikt, waarbij het wagenpark wel met 2 auto's is uitgebreid. De maatregelen t.a.v. bewustwording verbruik materieel zijn doorgevoerd. Een vervangende accommodatie blijkt geen doorgang te kunnen gaan vinden. Wel wordt er overleg gevoerd met de verhuurder (rechtsopvolger) over verbetermogelijkheden op huidige locatie. Uit het totaaloverzicht CO2-emissies is af te leiden dat reductiedoelstelling van 6% voor scope 1 is gehaald.
- Scope 2:** Er is voor de locatie De Bolder 1 Drachten opnieuw groene stroom ingekocht. De maatregelen t.a.v. bewustwording verbruik elektra zijn doorgevoerd. Uit het totaaloverzicht CO2-emissies is af te leiden dat reductiedoelstelling van 1% voor scope 2 is gehaald.
- Scope 3:** Met een Lynpave aandeel van 32% over geheel 2016 is de reductiedoelstelling van 0,3% (bij 30% aandeel) behaald.

Getekend

Naam:..... Datum:.....

Handtekening:.....

REDUCTIEDOELSTELLING 2017

Reductie doelstelling voor Scope 1: 6% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015

Reductie doelstelling voor Scope 2: 1% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015

Reductiedoelstelling voor Scope 3: 0,3% CO₂ reductie in 2017 t.o.v. 2015

De reductiedoelstelling wordt tevens beoordeeld per miljoen omzet en per FTE.

Resume voortgang per einde 2016-2:

- Scope 1:** De cursus "Het Nieuwe Rijden" wordt in 2017-1 uitgevoerd. Vervangingen in het wagenpark geeft dat er zuinigere auto's worden gebruikt, waarbij het wagenpark wel met 2 auto's is uitgebreid. De maatregelen t.a.v. bewustwording verbruik materieel zijn doorgevoerd. Een vervangende accommodatie blijkt geen doorgang te kunnen gaan vinden. Wel wordt er overleg gevoerd met de verhuurder (rechtsopvolger) over verbetermogelijkheden op huidige locatie. Uit het totaaloverzicht CO₂-emissies is af te leiden dat reductiedoelstelling van 6% voor scope 1 is gehaald.
- Scope 2:** Er is voor de locatie De Bolder 1 Drachten opnieuw groene stroom ingekocht. De maatregelen t.a.v. bewustwording verbruik elektra zijn doorgevoerd. Uit het totaaloverzicht CO₂-emissies is af te leiden dat reductiedoelstelling van 1% voor scope 2 is gehaald.
- Scope 3:** Met een Lypave aandeel van 32% over geheel 2016 is de reductiedoelstelling van 0,3% (bij 30% aandeel) behaald.

Getekend

Naam:..... *G. Kempenaar*

Datum:..... *16/05/2017*

Handtekening:.....